

Fletorja e Klerit Katolik

== TË SHQYPNËS ==

PERMAJTJA E LANDËS

Akte të Selis Shëjte:

Permbe Meshët e binueme.	faqe 33
Permbe Ndimtarin e Meshës Shëjte.	« 34
De sacerdotibus valetudinis causa in alium locum se conferentibus	« 35

Akte të Dieqezeve:

Leter Baritore Ipeshkvit të Sapës mi Krishtin Mret.	« 37
Leter e Argjipeshkvit të Shkoders mi Qindvjetuer të Sh' Luigjit	« 44
Do vendime të Mledhjes të pergjithsme të ZZ. Famn- llitarve	« 46

Lajme:

Shoqniya e Sh' Jozefit, Raporti i vj. 1925	« 48
--	------

SHKODER

Shtypshkroja e Zotes së Paperlyne

1926

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Fletorja e Klerit Katolik

— TË SHQYRNËS —

AKTE TË SELÍS SHËJTE

Permbl Meshët e binueme

Dý dyshime qí Na trazoshin permbl ket çashtje ja paraqitme Kongregacionit shëjt të Propagandes; i cilli pat mirsin me Na pergjegjë me shkresen qí ktu po botojmë.

S. Congregazione „De Propaganda Fide“

Prot. N. 2995/1926.

Roma, 22 novembre 1926.

Ill.mo e Rev.mo Signore

Con lettera in data 5 settembre u. s. l. S. V. Ill.ma e Rev.ma ha proposto a questa S. Congregazione i seguenti dubbi:

1). Se la S. V. possa concedere ai Parroci nell'Arcidiocesi la facoltà di binare la S. Messa nei giorni non di preetto, ma che vengono osservati dal popolo quali festivi.

2). Quale numero di persone si richiede che assista alla S. Messa per verificare la condizione „notabilis fidelium pars“ posta dal Can. 806, 2 Cod. Iur. Can.

A mezzo della presente La comunico che il S. Padre nell' Udenza del 18 corr. si degno di accordare alla S. V. durante munere la facoltà di cui è parola nel primo dubbio qui sopra accennato.

Per ciò che riguarda poi il numero dei fedeli, di cui è parola nel secondo dubbio della S. V., il Rev.mo Ordinario rimane giudice egli medesimo, se sia notevole, o meno, in relazione al resto della parrocchia.

Coi sensi di ben distinta stima mi professo

Di V. S. Ill.ma e Rev.ma
devotissimo servo

G. M. Card. van Rossum
Pref.

Ill.mo e Rev.mo
Monsig. LAZZARO MIEDIA
Arcivescovo di Scutari

✠ Francesco Marchetti-Selvaggiani
Arcivescovo di Seleucia Segret.

Per shka i perket dyshimit të parë puna ecë lét, mbassi Shëjti Atë Papë është denjue me Na dhanë pushteden per me i zotsue meshtarët qi të munden me thanë dy Meshë edhë nder atë të kre-me, qi Kisha i ka lirue, por qi populli vijon me i mbajtë.

Mâ vshtirë ecë puna per të dytin dyshim, i cilli kerkon sa vetë lypen me u gjetë në kishë per me mujtë meshtari me binue.

Theologët qi kan shkrue permby ket çashtje, tuj folë per do famullija t' Amerikës, janë ulë deri në njizet vetë. Na tuj mëndue se nder në famullijat janë mâ të vogla, e sidomos nder male shpijat janë të shperdame, kena mendue me ja pré deri në pësëmdhetë vetë. — Prandej po i bëmë me dijt Zotni famullitarve se deri Pashkve munden me vijue me thanë dy meshë edhë me mâ pak gjind; por e kan me detyrë deri Pashkve per të gjitha të dilat e të kremet me ja njoftue popullit ket urdhen; tuj i bâ me dijt se aty e mbrapa nuk ka me këne lëja me u thanë dy meshë, po nuk u mlodhne në kishë nemose pësëmdhetë vetë.

✠ LAZRI Argjipeshkvi

Permbi ndimtarin e Meshës Shëjte

Tuj këne qi disa prej Zotni Famullitarve Na kan lypë lëjen me mujtë me thanë Meshen Shëjte pa ndimtarë, pse nuk munden me gjetë nieri qi të ju gjindet në se të cillen ditë, Na Ju sullme Selis Shëjte tuj Ju lutë të kishte mirsin me e peshue nevojen e vëndit t'onë, e të na lirote ndoj grimë në ket çashtje; e qe të gjejunit qi kena mârre.

Prot. N. 3398/1926.

Beatissimo Padre,

Msgr. Lazzaro Miedia Arcivescovo di Scutari prostrato al bacio del S. Piede domanda umilmente alla Santità Vostra la facoltà di poter permettere la celebrazione della Messa senza inserviente a quei sacerdoti della sua Diocesi che non posson riuscire ad averlo. Che della grazia ecc.

Sacra Congregatio de Propaganda Fide vigore facultatum sibi a SSmo Domino Nostro Pio Div. Prov. Pp. XI tributarum, attentis expositis, precibus Oratoris benigne adnuere dignata est «ad bien-nium», interim vero instanter curet Orator ut ministri provideantur.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae ex Aed. eiusdem S. Congr. die 23. octobris 1926.

✠ Franciscus Marchetti-Selvaggiani
Archiep. Seleuciensis
Secretarius

Si shifet prej ktë të gjejunit, i epet kohë dy vjet Zotni famu-litarve me punue qi mos të kenë mâ nevojë per ket lëje. Prandej janë të lutun fort qi mos t'a qesin në harresë ket punë.

✠ LAZRI Argjipeshkvi

Romae die 1. Iulii 1926.

SACRA CONGREGATIO CONCILII

Num. di Protoc. $\frac{1825}{25}$

Revme Dominanti Frater,

Sacrae huic Congregationi exploratum est sacerdotes quosdam, aestivis potissimum et autumnalibus temporibus cum valetudinis causa rusticationem in montibus aut iuxta mare suscipiant, vel ad aquas salubritate praesentes proficiantur, et balneo vel potu utantur, vixdum sacro re-acto, reliquum diei tempus in voluptuariis

Revmo Domino Ordinario
Securen.

conversationibus traducere, theatra, saltatorios ludos, cinematographa, quae vocant, et cetera huiusmodi spectacula adire, quae sacerdotis dignitatem prorsus dedeceant. Nonnullus etiam, talari veste deposita, profanum omnino vestitum induere, ut magis liberi ac soluti evadant.

Huc accedit ut, ceteris etiam temporibus, sacerdotes non desint, qui huiusmodi libertati indulgendo, profanam sibi vestem induant quo urbes non noti invisant, et indecoris et haud honestis spectaculis intersint.

Ut autem gravissimum hoc detrimentum, pro facultate, reparetur, simulque praecaveatur ne huiusmodi sacerdotum numerus infeliciter increbrescat, ideoque morbus contagione pervulgetur, haec Sacra Congregatio Concilii dum postulat ut Ordinarii omnes in hanc rem mentem et animum diligentissime convertant, praescripta quae sequuntur servanda decrevit:

1) Sacerdotes qui e propria dioecesi, valetudinis causa, per aliquod tempus discedere cupiant, id Ordinario suo submitte petant, tempus pariter denuntiantes profectionis et reditus itemque loca, quo se conferre constituerunt.

2) Curent Ordinarii ut eas causas, quibus innixi sacerdotes facultatem discedenti e Dioecesibus postulaverint, accurate reputent ac decernant; postulantium mores vitaeque rationem prius diligenter perpedant et nonnisi caute eiusmodi facultatem largiantur.

3) Exigant insuper ut sui sacerdotes semper eligant ea diversoria seu hospitia quae Dei administros non dedeceant.

4) Ordinarii praeterea horum sacerdotum nomina quantocius Curiae illius dioecesis renuntient, quo iidem se conferent, itemque significant cum tempus eisdem concessum, tum diversorium seu domum, in qua hospitio excipientur.

5) Itidem sacerdotes, cum ad locum pervenerint, ubi commorari cupiunt, quam primum Curiae illius loci se sistant, vel pro rerum adjunctis, Vicarium Foraneum sin minus Parochum adeant, qui deinceps rem Ordinario suo referre debet.

6) A. Ordinarii autem locorum, quo sacerdotes valetudinis causa se conferre solent, sacerdotibus inibi commorantibus sedulo attenteque invigilent, vel per se vel per sacerdotes, quibus hoc peculiare munus demandaverint; et ad sacra facienda eos non admittant, nisi iis, quae supra diximus, praescriptis obtemperaverint.

B. Ut autem hi sacerdotes facilius in officio contineantur, opportunas poenas constituent quibus afficientur si scandalum dede-

rint, vel si quoquo modo aliquid egerint, quod sacerdotali munere indignum sit.

C. Comminari etiam possunt *suspensionem ipso facto incurrendam* si publica theatra, cinematographa, ludos saltatorios ceteraque huiusmodi profana spectacula adeant, vel si talarem vestem dependant.

D. Denique poenis, ad sacrorum canonum normam, hos Ecclesiasticos reapse multent si huiusmodi praescriptis ceterisque Ecclesiae legibus non obtemperaverint.

E. Propriae istorum Ecclesiastorum Curiae rem diligenter referant, et, si opus fuerit, Sacrae etiam huic Congregationi.

7) Hac in causa, etiam quoad Religiosos, Ordinarii invigilent, poenasque, si deliquerint, ad sacrorum canonum normam decernant, eosque Superioribus Maioribus denuntient.

Interim quo par est obsequio cuncta fausta Tibi a Domino adprecans me profiteor

Amplitudinis Tuae

Uti Fratrem

✠ DONATUM Card. SBARRETTI, Praefectus.

† JULIUS, Episcopus tit. Lampraeensis,
Secretarius.

AKTE TË DIEÇEZEV

GJERËSI

PREJ HIRIT TË ZOTIT DHE TË SJLLIS SHËJTE

IPESHKËV I SAPËS

Çudë e mjeri! kurrsi të marrë në faqe të botës nuk shofim, kah t'i sjellim sytë rrokull rruzullimit; vaji veç ndihet, mrapshitina të paemen na çfajon, vetë rrjedh e jetës asht tollovi, çatrafllue mendimet, veprat e pangjita shërbajnë belitë, dhuna mretnon. E në fund një jerrkull i mnershem asht hapët para secillit, e kush nuk i frigohet, e kush nuk e shmanget. E ku mundet me pasë marrë aj konak qi ka pështetë shumikun në krye të vendit, tuj lëshue rrësh-

nas të zón e shpís në fund t' ûnve? Q' farë shtojë ka vathi me ukun mrendë? Q' farë të shëndoshtit trupi me gerbulë në gjak?

Gerbul' e flitgë është mkati me bgiâ shpirtin, bretâr i fortë, anmiku i Zotit e i njerit, mizuer i padhimtë. Dëbue prej Qiellit ka shpervjelë shatorret për të gjânë e të giatë dheut, ka shtrurë postin në votra t' ona, e na kërthnezet zot-shpie; e ka gjetë butë, e priton me dalë. Zylipsuer i pakufi, jo veç orvat mos me lëshue shkamin e zânun, por lakmon me sgjânue megjet, shpengon langojt neper gjytete, i derdhë neper katunde, i futë nder skuta mâ të tinza me vjellë jargun e reses, një me një njihtë mos me i lanun, me mjellë lmashkun e dhunes në vënde mâ të shuguruemet, e veprat e mira kryekput me i zhbî prej jetës së njerzve. Qysh se në Qillë s' i duel e vetia, shuat në tokë me qitë Zotin jashtë, me na ngrehun vetun sundues. Edhe në disâ kohna ja ka pasë mrritë, ja terratisi menden orzint me mohue Krijuesin e vet, e fatkeqi njeri i rrëjtun tramtisi adhri-min e Hyat të vertetë me robni të mallkueme, e ju perkul giñjaz i madh e i vogel, e s' paten urri prindja me i kushtue të rít e djelmve e nderen e çikave të paqecatme prej kujtjeter.

Vërrim prej Judejet ja shpelvuer shatorrin, vetimë prej Betlemit ja verboj syet; një fmi na leu prej Virgjines Mri foshnje e hy-nueshme, e vigâ zâtetit mret në stol të Davidit, e mretnis së Tij nuk ka kurr për t' i u pá marimi. Endë sot nuk i a fikë jo drita, nuk i a vrugue; kan për t' u shqyrë yzt, ka për t' u shue dielli: e drita e Betlemit edhe mâ të shkëlqyeshme ka për t' i derdhë rrezet në Vatikan me veshun yllë të gjallë Vegilin e Krishtit në ket tokë, si magjiive motit, me u prî gjindve gjithnuer komesh e gjithnduer giñhesh me brohoritë Krishtin, e Krishtin vetun Mretin e vertetë e gjith rruzullimit.

Ky kje fryti i Ndjeses së plotë të vjetshme nen strehë të Sh' Pjetrit në Romë, e kjo Ndjesë, e zgjanueme simjet nder të gjith dhe-nat, edhe nder né të na binë frytin me i shugurue Krishtit konaqet e zemrat t' ona, me njoftë vetun Krishtin e dashtun mret e zotë-shpije mi né.

Mretninat lufta i ngrehë, u qet në pah vlerin djelmnis e ushtarve qi, tuj permysë urdinat e anmikut, trimnija i dau në shëj e besa, e qi, tuj perkrahun krajlin fitues pa u trëmë qerpiku në luftë, në fitim kan për të pasë pjesen ma të ndershmen, kan për të xânë kryet e vendit bri krajlit. Kshtu rrjedhin ozhaqet, mugullojnë pinjollat e pasanikve, êmnohen kreshnikët sqymtarë, nami e pasa i ndjekë, e brëz mas brëzit meraze e lakmueshme u stolis praqet.

Meraze shëjte na lânë edhe neve të parët t' onë, d. m. th. birin me lé në vathë të Jezu Krishtit, në konaqe të bekueme themelue në fuqi të kryqes; i vetmi garaz i joni kush i a pergiet Krishtit mâ fort, kush mâ afer i avitet. Shumkush eger e me pezm e ndin në fletë t' Unjillit shëjt lutjen, qi i suell Krishtit e ama e dy Apostujve, Sh' Jaku e Sh' Njoni, qi t' i kishte begenisë më njân krah e më tjetrin kta dy djelmt e vet në rregjinë të Tij.

Vrânt e ruejten at punë të gjith Apostujt tjerë e me skuth shikiuene dy vllaznit; vetë Krishti nuk ja pelqej, e edhe neve sod na zhangllon në vesh. E prá është për t' u bindun! nuk e mohoj se një të prirë të shkapercyem dittoj ajo për fmi të vet; po ku nuk shtyen t' amen hatri i fmis? ndonse e drote mos të pezmohej Krishti, e im e shifte mllafen e Apostujve tjerë më të e më të birt, e trimnoj lakmija me i pá djelmt për krah me Krishtin n' e djathtë e n' e rrëmaktë. Ende kishte djall mos me lanë fjalën mangut! Kuer duhija shperdau dishepuj e dashamirë e u çdukne të gjith e hiken, mje Apostujt tu' e lânë Krishtin vetun n' at thellim, vetun i Sh. Gjoni u gjet me Krishtin në mal të Kalvarit më krab të djathtë të kryqes. Ku i gjenë kso nanash me i rritë fmin kaq besnikët e Krishtit? E pse me i marrë pezm se lakmojnë krahin e djathtë në kunorë të lumnis kurse nuk kursejnë vehten në lamë të luftes?

Nuk është Krishti jo si krajlat e botës me shmanë mundin e luftes prej vedit, e me majnue rrezikun prej miqve e gjinis tuj flakrue zhumlin në duhme të terbueme: mâ të madhen nise mundimesh të vetve i a ruen; me të gjith drejtë prá e kan hak prej të Lumit kunoren e lumnis. I mlon me travajë, ndeshash të pamëshirshme shkubet mi ta, lazret sjellen në ket jete e Shtënit e Tij, e unshem e etshem, zhelana, dhuna e shekullit, të perburanit e dheut. Mahi për dijetarët, çestí për të padishmë, shkelbaltat e gjindas, qe Flamuri i Krishtit Krygja shëjte, për të krishtinë është fuqija e Zotit, e dieja e Tij; *regnabit a ligno Deus* — Zoti mret rregjinën e vet e fitoj prej drunit të krygje. Perse Krishti sgodh në gjëje kaq të shemtueme, kaq të mjememe në shtë të shekullit, për vedit, e për të vet? Perse nieri tuj shtetë anmikut e shpirtit mi stol t' arit, nuk i la të Lumit tjetër veç kës fron drunit! e kmishë për masë i pershtatej gjëje në lutes fajtore, ndeshkin i letë për kobe të randa: dera e rregjinis të Krishtit është pendë!

Na e çalli syrtarisht Lajmtari degue prej Atit të Pushtueshem me shestue me rrahue rrugën e Krishtit: e rrebtë kelthiti zâni, gumulluen shkretinat e Judës u kacanelen valat e Jordanit: *facite*

fructus dignos poenitentiae, appropinquavit enim regnum Dei = U arit rregjinija e Zotit, orvatni m'u rrasë mrendë me pendesë të frytshme.

Dera e Parrizit ase e rregjinis të Zotit është e ngushtë, po çelë gjithmonë, po çelë per të gjithë; e kaq dishron aj i Lumi qi njerzit të hinë të tanë sa qi ka shenjue sherbtorët e vet më besnikët me i reshë me i foritë qi të rregjasen kthell e më kthell afer krygjes. E i shperdan neper botë skaj më skaj lajmtarët e mushtullukut të krajlnis së vet, e vetun me dashtni të Krishtit në zëmer e me ëmen të Tij shejt më gojë, pa tjetër ndimë, shkapercejnë fushë e male, i bijnë detit kryq e terthuer, me sula të shgatrrueshme syperojnë tallazet, nder lumna të paura kalojnë me argsh, çak nder shkretina njerzbasa skjutohen me pasë hatin me ngulë Flamurin e kryqes nder maje më të nalta ku kanë njeri nuk shkeli, nder shpella të mshefta ku bisha struken, me derdhë visarin e shëlbimit të pasosun. *Euntes docete omnes gentes = kah shkon të msoni gjinden të tanë.*

Gabim i trashë edhe i damshem u çaperdis menden disave d. m. th. se sejeilli e ka me perlim me orvatë me shëlbue vedin, e mos me i shtye gjith at zavall krës per tjerë. Të kishin mendue kshtu i Sh' Pali me Apostuj tjerë e Misjonarët e kohnave të soqme mozo më keq per në e boten të tanë, qi ishna endë në terr të pafeve, po as ata nuk ishin kta shëjten qi na nderojmë. Me folë çiltas e pa llastue këndin, ky mendim, a më mirë ky pakujdes çon në sgrip të dnimit gjith ata qi e mbajnë; e posë qi të gjith jena të detyruem me orvatë per shëlbim të gjithkuej, ka asish të cillët nuk shëlbojnë vedin pa ata të cillët Zotyn jau ka lanë per roje.

Edhe njimend kjo pritesë në shëlbim të tjerve na zblon një zëmer akull në dashtni të Krishtit, na difton të plozhdë mu shi smirzez me pá vllan në kthetrra t' anmikut, e mos m' u turrë m' e xjerrë. Sypr i gjith ktyne arsyenave asht urdhni i Krishtit: *diligite alterutrum = dunie shoqishojnë*; e fillim e marim ky urdhun i Hyut pikë e parë, se nuk po tham vetun, shëlbimin e shoqishojt prekë, m' u bâ krah shoqishojt per shëlbim të shpirtit. Paj nuk t' a do kush ket kujdes, bile e bájne n' asgjâ, bile të prozhmojnë mos me ja çâ kryet! Animirë, ti mos ju dáj tuj u mundue per shëlbim të shpirt-nave, e kuer të tana armët të kenë shkrepë, ké një qi s' bân shop kurr, lutjen e Krishtit qi t' i qesi në rregjinë të vet, të ketë dhimt' e meshrir per ta, t' i perkasi me hiri të vet të gjithpushtueshem. E na sot nuk kena nevojë m' u djerran nder nahje të giata e nder shkretina me lypë shpirtna me shëlbue; i kena në voter t' onë: rreth

i ngusht, por rrath rrath sgjanohet në Famullina, në Djozeze me pershi të gjith boten marë nen testir të Selis Shejte.

Detyra e kujdesit të shëlbimit ktu fillon brî carânit; i bati e i amlî prëhen i nanës është themeli i mir-rritjes per fmî. A mundet kund m' u gjetun një shkerba e shemtueme prindsh, bisha të mnershme pa-zot e pa-shpirt, të cillët mos dishrojnë me pá fmîn e vet të lum per gjithmonë? Jo qi nuk gjindet, por ka shum e shum të cillët, habitun mas shekullit, e qesin mas shpinet kujdesin e shpirtit, s' ja vën gjith at eshke sa lypset, e shkallë shkallë tuj rrëshqitun të dy palët i çasen dnimit. Se nuk práj tuj ju thanë kaq konop i lidhun kapërthen prinden me fmî sa mos m' u shëlbue njëni pa tjerët. E shifnie edhe vetë; nuk ka gjâ mi faqe të botes më të shterngueshme se martesën. Krijuesi Hy e ngerdhej nej mos m' u kputë per të gjallë, as mos m' u zgjidhë; e Hyu Shëlbues e shuguroj me kunorë shëjte: me hiri të vet e thuri gardh mos m' e pershkue lakmija e mishit, mos m' e depertue jargu i veseve, ku perftohen engjujt mishit në giasim të Tenzot, veç qiella e fladit me hie të shpeshët, e e vruen me begenî. Kunaku i krishtënë është një kafshë e mshefët, Trinî e tokes, në giasim sado të largë e të zbetë të kafshes së mshefët të Shëjtes Trinî në Qiellë, Ati, Biri e Shpirti Shëjt; është edhe kjo në tokë një skutë e parrizit, aver i bekuem, kishë e shëlgarue, ku meshtâr është i ati i fmîs, elter prëhni i s' amës, i është fmija me dalë prej atij gjiut t' amel a engjulli i dritës, a i territ. Çak i patundshem është prëhni i s' ames me marrë hov fmija kah e mara, shtyllë e ngulët carânit ku shpervilet Flamuri e kryqes së Krishtit, vullajë shëjtnish parrizit shpijat e krishtëna.

Qe se ç' rangë shëjte keni ju zota shpijash, ju parî katundesh, qi u ka vñe Zoti ogiqa tufes së vet me i pri urdhneve të Tenzot! Ç' ndigiesë lypni ju prej t' uejve kure ju i myn veshë zânit të Zotit? Ç' farë të maret shpresni in në konak ku keni mñe vetë mrapshtë? Ju bracet e emnit të Naltit, zot shpie me u thanë she-mbull i të rive, me kenë e më bâ shpall i gjakut t' uej? Aj konak, ku nuk është Krishti në krye e vendit, i ka gjymtrët e kalbta, vrik shpartallohet e derdhët bersi. Nuk thona me u shporrë shçymit kujdesit të ksajë jetë, por me vñe në fillim të gjith veprave t' ueja shëlbimin e shpirtit.

Barrë e randë per ju mos me pa e per ndimës veqilat e Krishtit, Meshtarët per krah me i vozitë tallazet e ksajë jetë. Kta janë roja e shugarueme e boirit të mretnis së Krishtit, shtrazë besnike, nokta gjithmonë sqeta, prisat e popullit t' Israelit jo si Moizehi e

Josuehi në fitim të njaj skutë dheut, qi doemos deka do të ju grabitte, por në zotnim të treve të blerta qi kurr nuk veshken. Mesh-tarët janë krahut e Krishtit gjithmonë hapët me pershi kedo qi t' u çaset me e qafosun me dashtni të Krishtit, mâ fort nalt se engjujt e qiellës; kta nuk i thirri Zoti ndimës në të krijuem, vet' e sgjeshi vetë ja trajtisi trupin njerit, e i hukati frymen e gjallë. Mâ e madhe vepra e shëlbimit të shpirtnave se të gjitha veprat tjera e Hyut; e Meshtarët jo veç ndimësa me tundë pluhnin por bashkvepruesat e të Naltit me u frye shpirtnave frymen shëjte, e me i gjallë prej deket në jetë të pasosme. Meshtarë shejten, ju jeni në vend t' Apostujve lajmtarët e soqem të mushtullukut të shëlbimit; juve u thotë Krishti: *nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum* = mos topiti se duki një carde e vogel, një pakicë, një asgjë, se i pelqej Atit t' uej me ju rritë, me ju shumë me një mretni të madhe, pakufi, pa numer, të pa njeftun; vetun Ati i pushtueshem u din ëmnat, e ëmen per ëmen ju grishë në lumni të pasosme, krajla të kunornem rreth e rrotull Krajlit të krajlave J. Krishtit, *Rex coronatus*, e krishtënin e krezmuem *Rex galeatus*, *Krajli i armatosun*, me luftue kundra veseve e nepseve, me zotnue anmikun e shpirtit e të Krishtit.

Mos droni o krajlat e botës se po u zapton selinat e lloqit kush erdh prej qiellit; njeri me njeri ka kto smire; jo, nuk vjen me grabitë të dekshmet njaj Njeri-Zot qi bjen rregjiminat qiellore. Ngulni pa droe në kta frona të ndryshkta qi tëja i grijë. Aj vetë u sagllamon i Lumi se nuk i vën pusí madhnís së juej pluhunit: *regnum meum non est de hoc mundo* = regjini e ëme nuk është prej ktij shekullit; është rregjini dashtniet themelue në zëmer të popujve, të cillët i fitoj me gjak, është krajlini hirit.

Mjerija e mloj njerin ç' në të para gjurmë të gabimit; një shpnesë veç nuk i ishte shterrë në zëmer, shpnesa e të shëlbuesit premtue vetë prej gojës së Tenzot; edhe të gjith e ndishin se koha e caktueme në rad të hyjnueshem nuk ishte mâ larg; ylli i Jakobit ishte dukun, shtatdhet javët e Danielit ishin në të sosun; luta pa dá flurote gojë më gojë me rigue Qiella prej s' Naltit të Drejtin, me shperthye toka Shëlbuesin. E të gjith e pritshin Shëlbuesin prej deres bujare të Davidit me hat krajlit mâ më namë se Davidi per trimni, se Salamoni per dije: veg se Judejt, gjini e Krishtit, vetun fitues per vedi e dojshin e ngadhnjyes shekullarisht mi kome tjera; por kuer Ky u çfaq në botë i fasht e i amel, i butë e i pervuejtë, e bane n' asgjë, nderi syt i myllne mos me ja kqyrë yllin. Kuer qe

do burra prej së largut mushun me uzdajë shëlbimit vinë me ju çelë syt, e i pvesin: *Ubi est qui natus est rex Judaeorum? Vidimus enim stellam ejus in Oriente, et venimus adorare eum* = ku ka lë krajli i Judejve? ani na erdhme me e avrue pse pame yllin e Tij. E pvesin shi në Jeruzalem Erodin zaptuesin e krajlnís së Davidit, e ky pveti dijetarët e plakun e germuqun në shkrime të vjetra, të cillët të gjith një zânit, pa kurr një ndryshim, i drejtojnë per Betlem. E dinë pra se ku e se kuer ka lë, i njoftin të drejtat mretnore, nuk i mohojnë tagrin e shpís së Davidit e të Salomonit; animâ verbue mni-jet se nuk erdh me madhní si ata e lakmojshin me sodum të gjitha komet tjera e me i vue nen kamë, vërrasin „*Nolumus hunc regnare super nos*“ s' dona qi Ky të na sundojë! Erdh në gjá të vet, ankohet i Sh. Gjoni, e të vetët s' e priten = *in propria venit et sui eum non receperunt*; i rane mohit mâ të parët komi, fisi, kushrinija, vllaznija e vet. Nuk thonë se i shpifin krajlnís jo, është krajli i vertetë, njëmend është me të tana tagret, por na s' e dona. Qe e verteta! *Quid est veritas?* pveti Pilati Krishtin, e pa pritë të gjegjun çfaqet me gjith të Lumin në balkue, e u rrfen Judejve se kurr farë fajit nuk gjindej në ket njeri në gjithshkaf ju po e paditni. Hiqna sysh, bertasin, na nuk e dona. Pilati mund djerrun vëshân: *Regem vestrum crucifigam? A t' a vë më Kryq Krajlin t' uej*, o Judej? Udhimë shenash e lumnash në të lavarun t' unajve prej malesh, qe në kuer dyndet deti prej tallazit, gumullim e terbueme pershkon kryq e terthuer at mori njerzisht, nderkejun me jarg të resë shëlbimit të gjith botës, e *Kryqzoje*, bertasin, *crucifice eum*. Krishti pinjuell të krajlavet të vet, s' e duen, e perkulin rruzen, e shtrijnë qafen më kulár së sgjedhes të një krajlit të pafé! Edhe Pilati, sado i lashtë, s' e pergenjeshtroj fjalën e dalme, një perfaqësues i Perëndorit të Romës, qi emnin s' duen me ndí të krajlit, e pshtetë Krishtin më fton të kryqjës e i vulos me një dorë qi së ndrron tagrat mretnore: *I. N. R. J.: Jezu Nazareni Krajli i Judeje*.

Në djep, në shpellë të Betlemit, në grazhd nder baktí, më kryq në mal të Kalvarit të gjith komet avtojnë Krishtin Mret, e mâ shum e mâ gillas gjindja e pafé; kësë Judejt, populli i parë, populli i zgiedhun, kjur i ndryet i Fés së vertetë të Njisís së Tenzot, vikasin: s' e dona! Ende sod të pa plang e pa cang, trevë më trevë kecauat e të humbte, n' uer të gjitha e s' e prajnë at brimë të shemtueme: nuk e dona Krishtin Mret!

Por na po e dona Krishtin Mret në ket dhén t' onë, na po e dona në votra t' ona mrenda më zemra t' ona: na i thona pa ja dá

per orë e ças *Adveniat regnum tuum* = ardhët rregjinija e jote, o Krisht, nuk të lamë na vetun me sjellë torken e pergjakshme, jena na me t'ý!

Q' është ajo vister e giatë, rresht i pa-kputun, burrash e grásh djelm e varza shkelyeshem në stolí të bardha! Q' janë e kah vinë? Prej dheut të mergimit, prej njaj fushe plot me vajë, muellne me lot, e po korrin me gazmend, e u shndrisin petkat zbardhun me gjak të Kryqit të Krishtit; prandej kan hatin me ndëjë ftyra-ftyas me të Lumin Zot; kta të lum qi i lane fajet me gjak të shuguruem Shëlbuesit t'onë.

O Krisht, derdhe hirin e gjakut t'yt mi né, mi boten marë, po edhë mi ata qi të kryquene, janë fis me Nanen t'ande, një gjakut me të Lumen Zojë; njimënd gabuene të gjith, vetun Ti s' gabon kurr, o Krisht.

Nji hirë posaçem të lypim, o Krisht, per ket dhén t'onë, di-kuer lulja e Balkanit, per vllazen t'onë; çiljan Ti s'ýt, svillatjan Ti terrin, të njofin Tý e kush të dergoj Tý per shëlbim të gjithve. Nji rreze e atí yllit, qi shndriti në botë kuer leve, një cirkë e atí gjakut, qi të kulloj zëmra kuer diqe, me hir' e bekim raftë mi të gjith neve. O Njeri-Zot, Jezu Krisht, n'a t'avrojmë, na të njofim per krajl: Ti pris per udhë të Parrizit, Ti caku i zëmrave t'ona, ngush-llimi e fitimi i jetës së pasosme; Tý t'avrojmë sod e per gjithmonë.

Nenshatë, 5 të Qershorit 1926

✠ GJERGJI Ip.

Prot. N. 800.

(Zotní Famullitarve t' Arkidieçezit të Shkoders)

FORT I NDERTI ZOTNÍ,

Dyqind vjet po mbushen qi fjala e pagabueshme e Shëjtít Atë Papë e naltoj të lumin Shëjtín Sh' Luigj per me kënë nderue nder lterna të Kishës katolike, edhë e shenjoj me kënë Pajtori e shembull i gjith masës së ré. E mbas zakonit qi është perhapë në të tanë boten, me i kremtue qindvjetorët me lulzim të posaçem, është lkundë simjet populli i krishtënë me diftue më një mnyrë të shkelyeshme perkushtín e vet ndej ket Shëjt të madhnueshem; e krye të gjithve Shëjtí Atë Papë, me një shkresë drejtue Gjenerali' të Jezuitve, ka

tfaqë dishirin qi kjo rasë fatlume të lutej me shkëlxim të jashta-zakonshem, e të perdorej prej të gjithve, por sidomos prej të ríve, jo veç me u xé në divocejon të k'í Shëjtít të bardhë, por m'at fort me u ndezë në dishirë qi me i marrë mbrapa msimet e gjurmët e Tija.

Per me e çue në vend dishirin e Shëjtít Atë Papë djelmnija e Shkoders-á lidhë me e kremtue ket festë me lulzim të posaçem; e shpresojmë se edhë fryti i shpirtnave ká me i pergjegjë gatimeve të perjashta. Por edhë katundët e kan djelmnín e vet; edhë djelmnija e katundeve ká nevojë me kënë drejtue kah rruga e Zotit; ká nevojë per ndoj shëmbull qi ti priëjn kah shëlbimi i shpirtit. Prandej po e porosisim sá m'at fort Zotnín t' Uej qi mos të pritoní me e perdorue ket rasë per me ja paraqitë djelmnís t'asajë famullí tregimet e virtyteve qi na ká lánë i lumi Shëjtí Sh' Luigj, e me i xé zëmrat e masës së ré me ecë mbas gjurmve të Tija.

Po Ju bájme me díjt se per me kremtue ket ndollje të kandshme është shenjue per gjytetin t'Onë e dyta e dile mbas Epifanis, me 16 të kallndorit të vjetës qi po fillon; e Ju porosisim fort qi edhë Zotnija e Juej ta gatoni per at ditë popullin e asajë famullí me marrë pjesë të gjallë në ket kremtim të lulzueshem, në mnyrë qi gjith Arkidieçezi i jonë ti dalin per një herë para k'í Shëjtít të dashtun, e ta fitojnë mprojtjen e Tí para të naltit Zot.

Per ket arsye do dit të kreme perpara keni me i shvillue popullit jeten e Sh' Luigjit, tuj rrahë m'at teper n'at virtyte qi Ju duken m'at të nevojshme per gjendjen e popullit t' Uej; e keni me grishë të gjith, por sidomos djelmnín me ju avnë në ket rasë sakramendeve të rrfimit e të Kungimit, tuj ju diftue se munden me fitue ndjesen e plotë, të cillen Shëjtí Atë Papë të pasë mirsín me ja shpallë popullit të krishtënë per ket të kremte të lulzueshme.

Nji send tjetër, qi e kena fort per zëmer, po marrim rasen me Ja u porositë tejët; dona me thanë, kujdesin e madh qi do të keni per fmí të vogjel.

Sikursë kishte me kënë i os mënd buku qi p'at mjellë preverën pret me korrë në vjeshtë; e sikursë p'at arsye kishte me pritë shperblimin e lumnis i krishteni qi s' i ká ré m'at shëlbimit të të shpirtit; njashtu p'at arsye na presim me pasë djelm e burra per njimend të krishtënë, në kjoftë se nuk k'ýrim me i gatue qyshë se janë të vocer. Prandej me sá fuqi mandena me pasë po Ju çortojmë në ernen të Shëlbuesit të dashtun, me ju ardhë rreth fmive të vogjel, jo veç tuj u kusue me k'atë uratët e të vertetat e fës, por edhë tuj i mledhë fmijt prej ket vjetve deri në katermdhetë,

në shoqnina të posazme, nend ëmen të Sh' Luigjit, o të Ejllit Rojsë, o të ndoj Shëjtit tjetër si më fort të Ju kândet, e me i fillue qyshë heret kah rruga e mbarë e kah veprimi katolik. Tuj punue ksi sojit munden me pasë shpnesë të ngulun se Zoti i lum kâ me bekue mûndin t' onë, e feja shëjte ka me lulzue edhë nder né me vepra të gjalla.

Me zëmer Ju dergojmë të pershëndetunat t' Ona e bekimin barituer.

Shkoder 17 - XII - 926.

✠ LAZRI Argjipeshkvi

Do vëndime të Mledhjes të pergjithshme të ZZ. Famullitarve

Në Mledhjen e pergjithshme të ZZ. Famullitarve, qi kje bâ n' Argjipeshkvi të Shkoders me 19 tetuer të ksajë vjetë 1926, kjene bâ disâ vëndime, të cillat edhë pse i kjene dergue me 23-XI se të cillit famullitarë të permledhuna në një shkresë, prep po e shofim të frytshme me i botue në ket Fletore, qi t'i kët gjith kush para sÿve e mos t'i qesin në harresë.

1) Per me krye mâ plotsisht detyren e fôrt qi i vën Kisha Shëjte famullitarve me ja shvillue pöpullit msimet e fës, u dâ qi predku i katekizmit, nder famullija qi mâ poshtë ëmnohen, të bâhej mbasditje, tuj thanë perpara pjesen e Shëjtes Rruzare, e tuj dhanë në mbarim bekimin me Shëjtin Sakramënd. — Kto famullija janë: Shkodra — Shiroka — Oboti — Dajçi — Berdica — Beltoja — Trûshi — Barbullushi — Kukli — Jubani — Rrënci — Sheldija — Reçi — Boga. — Nder tjerat ne mujtë populli me u mledhë mbasditje, mirë; josë të bâhet paradite.

2) U vëndue qi gjith herë para predkut se i cilli famullitarë t' i thonë me popull do uratë të permbajtuna më një liber të vocerr, qi ju dha të gjithve.

3) U rrah çashtja e lmoshnave qi mlidhen nder Kishna, e u vëndue qi, jashta të kremes titullare, shka të mlidhet me kasheta

o të lêhet mbi lterë, i perket kishës, të kremen titullare shka të gjindet mbi lterë shkon per kishë, e shka të mlidhet me kasheta i perket famullitarit.

4) U dâ edhë qi nder sofa të festave titullare mos të kalohet kjo masë: një minester, dy mishna, një amelcinë e ndoj pëmë.

5) Per rasen e festave titullare ju la rruga çilë meshtarve, me vojte kuer të doen; veç porositen fort atâ qi shkojnë mos t'a qesin mbas shpinet detyren qi kan me i ndimue famullitarit nder rrtime.

6) Prep per rasen e të kremeve titullare ju vû ndalim meshtarve mos me ndalë prej shekullaresh, posë atÿne qi duhen per sherbim, veç gjinden e shpÿs së vet; edhë u dâ qi do kohë perpara t'i njoftohet popullit ky vendim.

7) U dâ qi të gjith famullitarët per një herit të ja diftojnë popullit ligjen kishtare qi tokët e kishës të vëndohen me shkresë; e qi shkresat të pertrihen krye tri kater vjetve, si të jët zakoni i vëndit.

8) Ju vû porosi e madhe Zotni famullitarve m' u kujdesae per të mbajtunit e të shtuemit e pëmve në se të cillen famullit. — Per sherblimin e vneshtave qi të vëhen u dâ qi çashtja të rrahej prej Zotnis Argjipeshkev me kshilltarë të vet, kuer t'i tokote meshtarit qi e ka vû, me dalë prej aso famullijet.

9) Kuer të jët nevoja me permirsue ndoj pasuni kishtare qi e gzon famullitari, u vëndue qi shpenximet t'i biekin pasunija e asajë famullit.

10) Mesha e të dekunve me ofis u pre shtat koronë mesha me të perciellun nder vorre koronë dhetë.

11) U dâ qi konferencat e Zotni famullitarve të bâhen n' Argjipeshkvi, nder kohna qi kan m' u bartue.

12) U vëndue qi të merren masat e nevojshme per me mkambë sa mâ parë një shpi per banim të meshtarve qi munden me kënë në pushim, e të heve qi nuk kan kû bënë.

✠ LAZRI Argjipeshkvi

LAJME

SHOQNIJA E SH' JOZEFIT ngrehun per me ndimue lterët e vorfen

RAPORTË I VJETIT 1925

Të marruna

shpenzime

Tepricë në kashë	K. 30.47	Per Pustulla të Shoqnis K. 25.—
Famullija e Shkodrës	« 221.—	Të goditunit e disa te-
Famullija e Rrencit	« 81.—	shave të Kishës « 28.50
Famullija e Bushatit	« 36.—	m. 6 damash të blertë
	K. 368.47	e të bardhë « 157.50
		m. 2 kumash vjollcë « 55.—
Të him	K. 368.47	m. 5 seten të blerët « 15.—
të dalun	« 281.—	K. 281.—
kashë	K. 87.47	

Dhanë në lmoshë

Famullis së Bushatit	N. 2 amiti
« së Rrencit	« 1 tovalje e 4 purifikatojë

Tesha të ljeta per lter teprue prej vjetit 1924 e 1925

Prej N. 10 tovaljeve kan metë N. 4
« N. 20 amitive « « N. 9
« N. 20 korporalave « N. 30
« N. 30 purifikatojë « N. 10

Kishat qi donë me këndë ndimue prej ksajë Shoqni, do të jenë të shkrueme në të. Per zhdrivillime të nevojshme do të merren vesht me Drejtimin e Shoqnis.

DRNJTIMI

Zyra Famullitare e Shkodrës

DREJTUER: D. Ndrë Plani

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

LAJME

SHOQNIJA E SH' JOZEFIT
ngrehun per me ndimue lterët e vorfen

RAPORTË I VJETIT 1925

Të marruna

shpenzime

Tepriçë në kashë	K. 30.47	Per Pustulla të Shoqnis K. 25.—
Famullija e Shkodrës	« 221.—	Të goditunit e disa te-
Famullija e Rrencit	« 81.—	shave të Kishës « 28.50
Famullija e Bushatit	« 36.—	m. 6 damash të blertë
	K. 368.47	e të bardhë « 157.50
		m. 2 kumash vjollcë « 55.—
		m. 5 seten të blerët « 15.—
Të him	K. 368.47	K. 281.—
të dalun	« 281.—	
kashë	K. 87.47	

Dhanë në lmoshë

Famullis së Bushatit
« së Rrencit

N. 2 amiti

« 1 tovalje e 4 purifikatojë

Tështa të lÿta per lter teprue prej vjetit 1924 e 1925

Prej N. 10 tovaljeve kan metë N. 4

« N. 20 amitive « « N. 9

« N. 20 korporalave « N. 30

« N. 30 purifikatojë « N. 10

Kishat qi donë me kënë ndimue prej ksajë Shoqis, do të jenë të shkrueme në të. Per zhdrivillime të nevojshme do të merren vesht me Drejtimin e Shoqnis.

DREJTIMI

Zyra Famullitare e Shkodrës

DREJTUES: Ndre Flani

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)